

این جزوه مناسب بسم الله الرحمن الرحيم شریف حقیق
کسانی است که با علم اسلام قولاً من رب رحیم استغاثی دارند.

و اما این حقیر رحیم قاسمی بر آن سدم تا رساله ای در باب

حقیق جامع از خود به یادگار گذارم، چرا که به لطف حق و کرم مولی

بعد از مدتی تحقیق در روش ۱۶ حرفی (حصص) که در کتب خطی از

بزرگان این علم شریف به صورت رمزگونه به ما رسیده تا حدودی موفق

به کشف آن سدم، لذا به خاطر جلوگیری از سوء استفاده برخی سودجو

که در این مواقع این علوم را مباه خود به طالبین این علم با مبالغه بالا

بفروشی می رسانند، تصمیم گرفتم این رساله را به صورت دست نویس و

کاملاً رایگان تقدیم به دوستان این علم نمایم. و جانب است که من

نیز چون رسم برخی از قداما که امر پر کتمان سر، در این علم را دارند

خیلی مایل نبوده ام که آن را رایگان کنم، تا اینکه متوسل به کلام الله مجید

سدم و استغاثه گرفتم که آیه ۱۶ سوره مبارک زمر آمده می فرماید:

XX ما این کتاب را برای (هدایت) مردم بر اساس حق بر تو نازل کرده ایم، پس

هر که هدایت یافت به سو خود هدایت یافته و هر که گمراه شد فقط به زیاده خود گمراه شده

و توبه آن کسان کار ساز نیستی XX

حسن ابدان و حسن حقیر را حرفی را تقدیم کرده و در پایان و حسن حقیر
دو مدخلی قاضی را که با لطف پروردگار ابداع حقیر بوده را شرح
خواهم داد. و تنها دعای خیر شما و صلواتی هدیه به روح اموات ما را پس

مقدمه روش اعلا حرفی (حقیر)

این روش گرچه به اعلا حرفی مشهور است، اما ممکن است گاهی تعداد
حروف جواب بیشتر یا کمتر از اعلا حرف شود که عرض خواهم شد. در تمام
روشهایی که بر پایه ریاضی و اعداد مناسبه می شود حتماً باید بایک شلوص
یا میزان به جواب رسید که این میزان در هر روشی متفاوت است مثلاً در روش
۱۵ اسطر شرط بعد ابجدی و جدولی و هم طبع بودن حروف با حروف صفحه
که این خود نوعی میزان است. در حقیر جامع اولین قدم گرفتن مدخل است
حال سوال این است که از چند عدد چگونه باید به جواب رسید. میدانیم
که کتاب حقیر جامع که منسوب به اسد الله غالب حضرت مولی علی (ع)
است که در هر سطر از ۷۸۶ صفحه آن ۱۱۲ حرف شمار هم است
که چهار حرف تشکیل یک خانه می دهد و ۲۸ خانه ۷ حرفی

ا	ب	ج	د	هـ
۱	۲	۳	۴	۵
۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵
۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵
۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵
۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰
۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵
۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵
۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

تشکیل یک سفر را می دهد که با حیدرمان

متخصص به فرد خود کتاب جفر جامع را تشکیل

می دهد و ما باید از بین آن حروف، حرفی را که می توانیم به عنوان

جواب برداریم و روش جفر جامع جزو دقیقترین روشهای جفری می باشد

در کتاب یکی از اساتید معاصر کشورمان مثالی آورده شده که خلاصه آن

را با هم مرور میکنیم. البته قهراً همین به ایشان و یا کم اهمیت کردن روش

وی را ندارم) بزرگش تفاوت اهل خرد که خام بزرگان به زشتی برد

در مثال فوق بدون طرح سؤال از عدد ۱۳۹۱ خواسته است که اثرات

سال ۱۳۹۱ شمسی را بر مردم ایران بررسی کند. در این مثال ابتدا عدد ۱

را جدا کرده و شده حرف الف - سپس عدد ۹۰ را خرد کرده و به دو

حرف ۹۰ پی رسیده - تا اینجا قواعد رعایت شده ۳ حرف ۱ - ۹۰ - ۹

ی - یا رعایت اصول جفری چیست شده، اما از اینجا به بعد تنها با جدا

کردن اعداد به جواب رسیده که بعد البته برای استادی چون ایشان

کار راحتی است، اما برای افراد مبتدی چقدر میزانی برای جدا کردن

اعداد نیست صفت است، مثلاً بعد از سه حرف ا ق ی دو حرف

۵ - ه را برداشته که شده - فایده - در صورتی که کلمات

دیگر هم میتوان ساخت و حتی میشود با مجموع اعداد جمله ساخت

اما مهم این است که این جملات و کلمات حاصله با قاعده ساخته

شده و جواب درست را بیاورد. مثلاً "ف ا ی + ی = فانی" ۱۴۱

- "ف ا ی + ی = یافتن" و کلماتی دیگر به هر حال ۵۴۱

ایمان حتماً با قواعدی که خود میداند اقدام به خرید کردن عدد

کل کرده است و بنده خدایی نکرده قصد بزرگ کردن خود و کوچک

کردن جنابشان را ندارم. چرا که ایشان در میان ره جویان این

علم شریف شفاعت شده است. بلکه نیت نسان دادن اهمیت

هیزان است. و اما در کتب خطی قدما نیز توفیحات را درجاً

و رمز گونه گفته است، به نحوی که می بردن به آن بسیار مشکل

است و این کتب خوشنویسانه در سایتهای قابل دسترس است و

در کتاب مجموعه علوم حفر و دیگر کتب خطی در توفیحات این

روش ۱۲ رمز عنوان شده که به دلیل طولانی شدن از شمارش آن
خود داری میکنم و تنها تو قسیمی آن را نقل می‌کنم... طریقه
حفر جامع: اول آنکه عدد سوال را مقطعات به تحریر برده عدد
آنها را به حساب اجدی بنوده و اسم یوم سوال را هم به محاسبی بنویس
بیس و عدد حروف آنرا هم حساب بنوده اثنافه مجموع نمایند و
اثنافه چند سهر (ماه) از زمان سوال گذشته و چند روز و ساعت همه
را اثنافه نمایند و ثانیاً اعداد حاصل را به ۱۶ یا زیاده قسمت کند
علی السویه و هر چه کسر داشته باشد که تسویه را قابل نباشد او را
علیجده حساب نمایند و در خاطر نگه دارد و ثالثاً محل نمایند از
حقیق و رفع و تنقیف و تقسیم و ضرب و قلب و کسیر
تا آنکه عددی حاصل گردد به استخفاف حرفی باشد بی نقطه و حذف
مطلب مذکور عیناً از روی کتب خطی نقل شد و همانگونه که

ملاحظه می‌کنند بسیار کنگ و نامفهوم می‌باشد.

① حقیق = ۱ مات را آهار کردن - رفع = آحاد را مات کردن

تنقیف = عشرات را یک مرتبه دارن - تنقیق = عکس تنقیف، عدد را خود کردن
و خود را عدد کردن

و نمونه سوالی از همان کتاب را ملاحظه کنید: یا عالم الغیوب

وقت تعلیم حفر پسیده مهتر شده است یا نه که پس توح -

جواب: بخدا هنوز وقتش نشده - جواب از ۱۶ حرف

تشکیل شده است، و مثال دوم - سوال: یا الله عقد زیق می

شود بحسن یوسف یا نه اربعاد - جواب: تنها او را

عقدن میکن (نمیکن) . ملاحظه کردید که کتب قدیمی هم

پیچیده است و هم اینکه در قرون متمادی به خاطر روشی

های مجدد بعضی از حروف و کلمات استباه درج شده و مطلب

مهم دیگر اینکه بعضی از جوابها فقط مختص همان سوال است

و اگر با همان شیوه سوال دیگر طرح شود ممکن است بجواب

نرسد. گفتیم که در حفر جامع هر بیت از بیوت آن از چهار سمت

تشکیل شده - جزو صفحه سطر خانه - که این چهار حرف هر کدام

دارای عددی مشخص هستند. پس بخاطر دانسته باشیم که

اصل پایه در این روش بر روی اعداد است نه طبایع حروف.

۷۵

هر روش حفری ممکن است از چند شاخه عملیات حفری تشکیل

شده باشد. و حفیر ۱۶ حرفی هم همین گونه است لذا بنده

از ۲ راه این شیوه را برای شما بازگو خواهم کرد.

ابتدا سوال را کامل می نویسیم نکته مهم در روش حفیر جامع و روش

دو مدخلی این است که از کلماتی که اعداد یکسان دارند اما در

معنی متفاوتند استفاده نشود مثل بُرنده به معنی نيز و بُرنده

به معنی پیروز. بعد از نگارش کامل سوال و همه صفحاتی

آن اعداد کبیر آن را جمع می کنیم. سپس عدد حاصل را تقسیم بر

۱۶ یا بیشتر می کنیم و این بسته به این است که مدخل کبیر ما

چقدر است و هر چه مدخل و عدد آن بیشتر شود باید مقدار تقسیم

هم بیشتر شود اما مهم این است که در تقسیمات یا حقه کردن

باید مقرر بدیم یا شد یعنی عدد کل را تقسیم بر ۱۶ - ۲۰ - ۲۴ - ۲۸

و هر مقدار که خواستید و مسئله مهم دیگر اینکه هنگام تقسیم هر

چه عدد اضافی کمتر چنانچه بهتر خواهد بود. مثلا عدد کل ما

۱۲۰۰ عدد است که آنرا به ۱۶ یا بیشتر تقسیم می‌کنیم، پس

تا اینجا $\frac{1}{16}$ نکته مهم گفته شد، اولاً اعداد را باید بر مقرر

۴ تقسیم کرد یعنی ۱۶ - ۲۰ - ۲۴ - ۴۰ - ۴۴ و ... و نکته

دوم اینکه هنگام تقسیم هر قدر ^{عدد} حرف اضافه کمتر چنانچه بهتر است

و سوم اینکه هر مقدار عدد کل ما زیادتر بود عدد تقسیم ما هم اگر

بیشتر شود در پایان راحت‌تر به جواب می‌رسیم. سپس بعد از

تقسیم عدد کل بر ۱۶ ~~عدد~~ اگر عددی اضافه آمد در کتاری می

نویسیم و از عدد حاصل قسمت ۴ حرف بدست می‌آوریم و این

کلید و میژان این روش ارزشمند است که من پی‌هیچ برده‌پوشی گفتم

سپس عدد حاصل قسمت را از عدد کل کم کرده و آن را تقسیم بر

۱۲ میکنیم و باز اگر اضافه داشت کتاری می‌نویسیم و از حاصل قسمت

۴ حرف بدست می‌آوریم. مثلاً اینجا ۸ حرف بدست آورده‌ایم

و باز عدد تقسیم دومین بار را از باقی مانده عدد کل کم می‌کنیم

و هر چه ماند آنرا اینجا تقسیم بر ۸ می‌کنیم و اضافه را به کتاری

می نویسیم (در کتاب خطی توضیح داده که اضافه را در قافیه دار)

و تا اینجا از ۱۶ حرف جواب ۱۲ حرف را بدست آورده ایم و

از باقی مانده عدد کل چهار حرف آخر را بدست می آوریم و حال

تو قسیم نحوه بدست آوردن حروف و کل روش. وقتی که بعد از

هر بار از تقسیم عددی می حذف (در کتاب خطی اشاره شده) بدست

آمده یعنی اضافه را به کنار می نویسیم و عدد حاصل قسمت را

برای ۴ حرف انتخاب می کنیم مثلاً عدد حاصل قسمت ما ۸۲

می باشد. حال با خرد کردن آن به بیستم چه کلمات ۴ حرفی بدست

می آید، ۸۲ = پ ۴ ج ۴ - ع ۴ ج و ج - ز ۴ د ۱ - ا م ا م
 ۲ ۷۰ ۳ ۷ ۶ ۳ ۷۰ ۶ ۳ ۷۰ ۱ ۷۰ ۴ ۷ ۱ ۷۰ ۴ ۷ ۱ ۷۰ ۴ ۷

و کلماتی دیگر پس هر کلمه چهار حرفی که به جواب نزدیک

جود را استخراج می کنیم، که این خرد کردن اعداد با خرد کردن و

تکرار آسان می شود و مهم ترین نکته همان میزان است که

اولاً تقسیم هر عدد بر مضروب ۴ و سپس از حاصل قسمت ۴

حرف بدست آورده تمام رمز این روش همین یک خط جود

و در پایان چهار حرف آخر ابتدا اعداد اضافی باقی مانده
 را به عدد کل باقی جمع می کنیم و بعد چهار حرف آخر را بدست می آوریم
 نکته: اگر جواب، کلماتی بیشتر یا کمتر از ۳ حرف بود چه باید کرد؟
 جواب این است که اگر مثلا در هنگام فرد کردن اعداد کلمه ای ۳ حرفی
 یا ۵ حرفی و بیشتر بدست آمد و جواب ما بود باید یا کم یا زیاد
 کردن باقی حروف آنرا بدست آوریم تا تعداد جواب ما بیشتر یا
 کمتر از تقسیم اول ما که مثلا ۱۶ یا ۲۰ یا ۲۴ بود می شود.
 در مثالهایی که از کتب خطی آورده شد این مسئله دیده می شود
 مثلا در مثال اول در ۳ حرفه خدا می بینیم که کلمه خدا
 ۳ حرفی است و ب آنرا کامل کرده و در مثال دوم کلمه
 تمیکن ۵ حرفی است که حرف دین آن در ۳ حرف قبل آمده
 البته لازم یاد کرد است که این کار باید با ضابطه انجام شود و ما
 نمی توانیم با مثلا ۳ حرفی که در اختیار داریم حرف چهارمی برای
 آن بسازیم، واقع تر آنکه کلمه بخدا از جمع عدد

مثلا

عدد ۶۰۷ بدست آمده و اگر عدد ما مثلا ۶۰۸ بود باید

کلمه دیگری به ماضی داد و ماضی توانیم همینطور حرف پ را

به ۳ حرف خدا بحسبائیم و باید چا و ناطقه که ذکر شد مار

را انجم دهیم. پس در این روش کلمه مار تقسیم حروف بر

منسوب است که به ماضی حرف - جزء هفتده سطر و خانه را

می دهیم برای درک بیشتر عزیزان با ۲ مثال این روش را

توضیح می دهیم. سوال: ۷۱۶: یا علیم: امام آخر زمان کی است؟

۹۲ - الف - اک - ال - اس - امان $\rightarrow 92 = 1472 / 16$ کل

۳۳ د - پس ۴ حرف محمد را به عنوان ۴ حرف اول نوشتیم

ق ا ح د - بجای ۱۱۵ $1472 - 92 = 1380 / 12 = 115$

کل ۱۱۵ $100 + 1 + 10 + 4 = 115$ ۹ + ۳ + ۶ + ۷۰
د ک ا ق ط ل و ع

و چهار حرف دوم ما شد کلمه قاید و یا طلوع

۱۳۸۰ - ۱۱۵ = ۱۲۶۵ / ۸ = ۱۵۸ ادمانی

عدد امانی یک را در مثال گرفته می داریم (در کتب حشی گفته شده)

ح ن ل ع - ح ن ق د - ح ن ی ه - ا ز ن ن $158 =$
۷۰۲۰۵۰۱ ۴۴۱۰۵۰۵ ۹۰۱۰۵۰۸ ۱۰۰۵۰۷۱

۳ ح ق ی - کل ح ق - و کلمه سوم شد کل حق یا کل
۱۰۰۸۴ ۱۰۰۸۳۰۳ ۱۰۰۸۳۰۳

(عدد ۱۱۰۷ را جمع به باقی کردیم)

۱۲۶۵ - ۱۵۸ = ۱۱۰۷

و چهار حرف آخر :

ا و ر ظ - ج د ر ظ - ا و ش ض - و ذ ات
۴-۱۵۶ ۱۰-۵۲ ۳-۴۳ ۹-۶۱ ۸-۳۰۶ ۴-۱۷۰۶

پس چهار حرف اول م ح ح م د

دوم ق ا ی د - یعنی رهبره امام

سوم محقق - یا - کل حق

چهارم و ذ ات

و از ترکیب این ۱۶ حرف و ۴ کلمه می توان

جواب گرفت : محمد ذ ات وی محقق قاید .

و خود شما هم می توانید با جای این چهار حرف فوق

ترکیب جواب را شکل دهید و شیوه دوم این عمل به این

صورت است که در اذهای محاسبات و برای جینش

۴ حرف آخر عدد کل باقی مانده را تقسیم بر ۴ می کنیم .

مثال قبل را با این شیوه دقت فرمایید . عدد کل ۱۴۷۲

$$1472 / 16 = 92$$

چهار حرف اول
۳۴۳

$$1472 - 92 = 1380$$

$$1380 / 12 = 115$$

چهار حرف دوم
طلوع

$$1380 - 115 = 1265$$

$$1265 / 8 = 158 \text{ (افزاینده)} \rightarrow 158 + 1 = 159 \text{ (افزاینده)}$$

چهار حرف سوم - آن حق

$$1265 - 159 = 1106$$

$$1106 / 4 = 276 \text{ (افزاینده)} \rightarrow 276 + 2 = 278 \text{ (افزاینده)}$$

چهار حرف چهارم - جبرعه یا زارع

محمد طلوع جبرعه آن حق

جواب

چون عدد افغانی را طبق توضیحاتی که در کتاب خطی گفته

شده هم می توان به ظاهر نگاه داشت و در پایان جمع کرد و

هم مثل سوال بالا می توان عدد افغانی را اول با حاصل تقسیم

مسئله

جمع گردد و سپس حاصل را خرد کرده و چهار حرف رسانیده.

مثالی دیگر جهت روشن شدن موضوع: ۷۱۶ یا نعلیم:

اصحاب کشف چند نفر بودند؟ ۶۶۰ عدد کل

چهار حرف اول: با کو

$$۶۶۰ / ۲۰ = ۳۳$$

(۳۳) یا نعلیم

$$۶۶۰ - ۳۳ = ۶۲۷ / ۱۶ = ۳۹ + ۳ = ۴۲$$

چهار حرف دوم: ر کی

(۹) یا نعلیم

$$۶۲۷ - ۴۲ = ۵۸۵ / ۱۲ = ۴۸ + ۹ = ۵۷$$

چهار حرف سوم: ا ج د ان

$$۵۸۵ - ۵۷ = ۵۲۸ / ۸ = ۶۶$$

چهار حرف چهارم: الله

$$۵۲۸ - ۶۶ = ۴۶۲ / ۴ = ۱۱۵ + ۲ = ۱۱۷$$

چهار حرف پنجم: چند دس

چهار حرف (آخر)

جواب: با کو الله بدان ترکیه چند دس (الله اعلم)

طبق آیتان سران و خداوند اعلا دارد از خداوند واجب است

عبدالله

فقیر تمام مراحل رسیدن به جواب از طریق این روش
شریف را کامل توفیق دادم و آخرین نکته مهم در
این روش و تمام روشهای جفری چیدن حروف است که این
خود بخش مهمی از راه حل می باشد، که از آن با عنوان
الهام در جفر هم یاد شده که باید با اخلاص و پاکی روح
و نیت خیر و صراط مستقیم راهی کنیم تا به این مراحل برسیم
ان شاء الله. امیدوارم علاقه مندان به علم شریف جفر بعد
از مطالعه این جزوه، بتوانند استفاده مفیدی برده و فقیه
را از دعای خیر خود و فراهموش تسازند و حنائچه عزیزی
توانند خواقن احتمالی را رفع نمایند ~~و~~ جزوه
همیشه پیش دست ایشان را می جویم. و مطمئناً من دارم
نواقص زیادی در این علوم هستم. ضمناً اگر کسی در این
علوم خود را بالاتر از همه بداند و ذاب و جاهل است.

و اما روش حفر دوم مدخلی (قاسمی) که این روش را خودم

ابداع کرده ام و امیدوارم مفید واقع شود.

در روشهای حفر جامع که اساساً تئید اهل فن از قرون گذشته

به ما رسیده، همیشه با گرفتن مدخل کبیر و تقسیم آن به کج

کج ۱۸ به جزو و سطر می رسیدند و سپس حروف منفه

و خانه را بدست می آوردند - اما در این روش علاوه بر عدد

کبیر حروف سوال باید جمع اعداد مراتبی (و فنی) حروف

سوال را هم بدست آورد و سپس قبل از عمل ابتدا امتحان

صحت مداخل را گرفت ... توضیح کامل روش:

ابتدا سوال را کامل نوشته، و مراحل و موارد تمایزی

در لغات را رعایت کنیم. مثل مثالی که درباره ۲ کلمه

هم شکل پُرند - پُرند زده شد و توضیح دادند. سپس

از جمع اعداد سوال دو مدخل کبیر و فنی ایجاد

میگیریم. بعد عدد کبیر را تقسیم بر ۱۱۲ کرده و از آن

۲ حرف را بدست می آوریم و عدد وقتی سوال را تقسیم بیکم ۲۸ کرده

و ۲ حرف دیگر می رسم و هر حرف را یکبار ترقی مرتبه ای

می دهیم ، اما در تقسیم ۱۱۲ یکبار از بدست آوردن عدد اول برای

عدد دوم باقی را تقسیم بر ۴ کرده و به تعداد عدد اضافی آن

ترقی مرتبه ای می دهیم . سوال : لیله القدر

$$۳ = ۱۱۲ / ۴۰ = \text{کبیر}$$

$$۱۸ = ۷۴ / ۴ = \text{باقی}$$

چون ۲ عدد اضافی مانند ۲ بار ترقی می دهیم

$$۳ = ۹۵ / ۲۸ = \text{وقتی}$$

۱۱

۱۸-۱۹-۲۰ : ۳-۴ : ۱۱-۱۲ : ۳-۴

سپس با پیدا و تخلص و تکسیر به جواب می رسم

ص اد ق اف را ج می م د ال ک اف ل ام ج می م د ال

ص اد ق ف ر ج می م ل ک = فجر صادق کلیم → جواب

در این جواب نیاز به تکسیر و موخر و صدر نبود و در سطر اول

جواب حاصل شد : فجر صادق کلیم .

و اما برای صحت مدخل کبیر و مراتبی (وقتی) باید

عدد تغییر هر دو مدخل یکسان شود. حال عدد سوال

فوق را محاسبه می کنیم و امتحان جاری می کنیم

$$\underline{۵} = ۴ + ۱ \rightarrow ۴۱ \rightarrow ۱۰۴ = \text{کپی}$$

$$\underline{۵} = ۴ + ۱ \rightarrow ۱۴ = ۵ + ۹ \rightarrow ۹۵ = \text{وقتی}$$

عدد تغییر هر دو مدخل ۵ شد.

در هر روش جبری اگر جزئیات را با دقت انجام دهیم

رسیدن به جواب راحتتر خواهد بود. بار هفتمین روش

دو مدخلی (قاسمی) بارها بنده موفق شده ام که جوابهای

درستی بگیرم. البته جبر عدد در حد سانی نزد حضرت

حجت، امام زمان (عج) است، و کسانی چون حقیر تنها

در اول راه هستیم. در پایان باز هم تا کی می کشم که

چنین حروف از مراحل مهم در علم شریف جبر است

و ممکن است جواب شما چند حرف یا کلمه باشد که باید با

دقت حرف یا کلمه درست را انتخاب کنید... یا حق - قاسمی